

ISSN 2227-2844

ВІСНИК

**ЛУГАНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

№ 11 (270)

2013

ВІСНИК

**ЛУГАНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

№ 11 (270) 2013

Частина II

Засновано в лютому 1997 року (27) Свідоцтво
про реєстрацію:
серія КВ № 14441-3412ПР,
видане Міністерством юстиції України 14.08.2008 р.

Збірник наукових праць внесено до переліку
наукових фахових видань України
(педагогічні науки)
Постанова президії ВАК України від 14.10.09 №1-05/4

Журнал включено до переліку видань реферативної бази даних
«Україніка наукова» (угода про інформаційну співпрацю
№ 30-05 від 30.03.2005 р.)

Рекомендовано до друку на засіданні Вченої ради

Луганського національного університету імені Тараса Шевченка
(протокол № 8 від 29 березня.2013 року)

Виходить двічі на місяць

Засновник і видавець –

Луганський національний університет імені Тараса Шевченка

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор – доктор педагогічних наук, професор Курило В. С.

Заступники головного редактора – доктор педагогічних наук, професор Савченко С. В.

Випускаючі редактори – доктор історичних наук, професор Бурьян М. С.,

доктор медичних наук, професор **Виноградов А. О.,** доктор філологічних наук, професор **Галич О. А.,**

доктор філологічних наук, професор **Глуховцева К. Д.,**

доктор педагогічних наук, професор **Горошкіна О. М.,**

доктор сільськогосподарських наук, професор **Конопля М. І.,**

доктор філологічних наук, професор **Синельникова Л. М.,**

доктор педагогічних наук, професор **Харченко С. Я.**

Редакційна колегія серії «Педагогічні науки»:

доктор педагогічних наук, професор **Ваховський Л. Ц.,**

доктор педагогічних наук, професор **Гавриш Н. В.,**

доктор педагогічних наук, професор **Докучаєва В. В.,** доктор педагогічних наук, професор **Лобода С. М.,**

доктор педагогічних наук, професор **Максименко Г. М.,**

доктор педагогічних наук, професор **Ротерс Т. Т.,**

доктор педагогічних наук, професор **Сташевська І. О.,** доктор педагогічних наук, професор **Хриков Є. М.,**

доктор педагогічних наук, професор **Чернуха Н. М.,**

доктор педагогічних наук, професор **Чиж О. Н.**

Редакційні вимоги до технічного оформлення статей

Редколегія «Вісника» приймає статті обсягом 4 – 5 сторінок через 1 інтервал, повністю підготовлених до друку. Статті подаються надрукованими на папері в одному примірнику з додатком диска. Набір тексту здійснюється у форматі Microsoft Word (*.doc, *.rtf) шрифтом № 12 (Times New Roman) на папері формату А-4; усі поля (верхнє, нижнє, правє й лівє) — 3,8 см ; верхній колонтитул — 1,25 см , нижній — 3,2 см .

У верхньому колонтитулі зазначається: Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка № ** (***) , 2012.

Статті у «Віснику» повинні бути розміщені за рубриками.

Інформація про УДК розташовується у верхньому лівому кутку без відступів (шрифт нежирний). Ініціали і прізвище автора вказуються в лівому верхньому кутку (через рядок від УДК) з відступом 1,5 см (відступ першого рядка), шрифт жирний. Назва статті друкується через рядок великими літерами (шрифт жирний).

Зміст статті викладається за планом: постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями; аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання цієї проблеми та на які спирається автор; виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується ця стаття; формулювання цілей статті (постановка завдання); виклад основного матеріалу дослідження з певним обґрунтуванням отриманих наукових результатів; висновки з цього дослідження й перспективи подальших розвідок у цьому напрямку. Усі перелічені елементи повинні бути стилістично представлені в тексті, але графічно виділяти їх не треба.

Посилання на цитовані джерела подаються в квадратних дужках після цитати. Перша цифра — номер джерела в списку літератури, який додається до статті, друга — номер сторінки, наприклад: [1, с. 21] або [1, с. 21; 2, с. 13 – 14]. Бібліографія і при необхідності примітки подаються в кінці статті після слова «Список використаної літератури» або після слів «Список використаної літератури і примітки» (без двокрапки) у порядку цитування й оформляються відповідно до загальноприйнятих бібліографічних вимог. Бібліографічні джерела подаються підряд, без відокремлення абзацем; ім'я автора праці (або перше слово її назви) виділяється жирним шрифтом.

Статтю заключають 3 анотації обсягом 15 рядків (українською, російською) та 22 рядки (англійською) мовами із зазначенням прізвища, ім'я та по-батькові автора, назви статті та ключовими словами (3 – 5 термінів).

Стаття повинна супроводжуватися рецензією провідного фахівця (доктора, професора).

На окремому аркуші подається довідка про автора: (прізвище, ім'я, по батькові; місце роботи, посада, звання, учений ступінь; адреса навчального закладу, кафедри; домашня адреса; номери телефонів (службовий, домашній, мобільний)).

© ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2013

Наукове видання

ВІСНИК

Луганського національного університету імені
Тараса Шевченка
(педагогічні науки)

№ 11 (270) 2013

Частина II

Відповідальний за випуск:

к. п. н., доц. Н. В. Маркова

Здано до склад. 28.02.2013 р. Підп. до друку 29.03.2013 р.

Формат 60x84 1/8. Папір офсет. Гарнітура Times New Roman.

Друк ризографічний. Ум. др. арк. 32,78. Наклад 200 прим. Зам. № 84.

Видавець і виготовлювач

**Видавництво Державного закладу „Луганський національний
університет імені Тараса Шевченка”**

вул. Оборонна, 2. м. Луганськ, 91011. Тел./факс: (0642) 58-03-20 e-
mail: alma-mater@list.ru

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3459 від 09.04.2009 р.

ЗМІСТ

ІСТОРІЯ І ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

1. **Івченко Т. В.** Підготовка інженерно-педагогічних кадрів для ремісничих училищ України в 40-50-ті рр. ХХ століття..... 6
2. **Кахіані Ю. В.** Історичні факти виникнення закладів інтернатного типу в Україні..... 13
3. **Клішевич Н. А.** Досвід соціально-педагогічної роботи спеціальних установ для неповнолітніх з делінквентною поведінкою у другій половині ХХ ст..... 19
4. **Павлюк О. М.** Педагогічний досвід учителів-новаторів як чинник розвитку шкільної освіти в Україні (друга половина ХХ століття)..... 24
5. **Пономарьова Г. М.** Історіографічний огляд розвитку профорієнтаційної роботи в Україні в 60-80-х роках ХХ ст..... 32
6. **Слозанська Г. І.** Становлення і розвиток соціальної роботи в Австралії..... 39
7. **Тітаренко І. С.** Розвиток ідеї альтернативної освіти в історії американської педагогічної думки..... 44
8. **Чертова К. М.** Суспільно-корисна праця як чинник соціального виховання учнівської молоді (50-90-ті ХХ ст.)..... 51
9. **Юніна О. Є.** Особливості навчання іноземних мов у загальноосвітніх школах США та України..... 62

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ: ТРАДИЦІЇ ТА ІННОВАЦІЇ

10. **Акіншева І. П.** Характеристика політичної соціалізації учнів у загальноосвітніх навчальних закладах..... 71
11. **Дєдов Є. Г.** Поняття, цілі та основні завдання соціальної політики держави..... 77
12. **Ігнатенко К. В.** Особливості роботи Педагогічної студії для прийомних батьків..... 83
13. **Калюжна В. Ю.** Про проблему академічної нечесності: Спроба короткого порівняльного аналізу стану у вишах США і України..... 89
14. **Лях Т. Л.** Професійна ідентичність соціальних працівників.. 96
15. **Рень Л. В.** Причини дитячої бездоглядності та безпритульності: спроба комплексного аналізу..... 102
16. **Снітко М. А.** Особливості формування безпечної поведінки підлітків в Інтернет-мережі у міжнародному та вітчизняному досвіді..... 107

17. **Тимошенко Н. Є.** Технологія професійного самовдосконалення соціальних працівників у ресурсних центрах..... 112
18. **Шейна Л. О.** Потенціал студентської громади щодо здійснення соціального супроводу: досвід та сучасний стан 118

ТЕХНОЛОГІЇ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ З РІЗНИМИ КАТЕГОРІЯМИ НАСЕЛЕННЯ

19. **Гаміна Т. С.** Соціальне консультування як вид практичної діяльності працівника соціальної сфери..... 124
20. **Ємцева Е. Г.** Організація соціально-виховної роботи в трудовому заgonу старшокласників..... 132
21. **Жевакіна Н. В.** Особливості ресоціалізації засуджених жінок..... 138
22. **Журавель Т. В.** Етапи соціально-педагогічної роботи з неповнолітніми засудженими у виховних колоніях 144
23. **Кириченко В. В.** Ідеографічне дослідження кризи професійної адаптації у ситуації зміни професії..... 152
24. **Лютый В. П.** Нехімічні адикції як предмет соціальної роботи..... 158
25. **Островська Н. О.** Змістовна характеристика соціально-педагогічної технології формування усвідомленого батьківства молоді в діяльності територіальної громади..... 167
26. **Песоцька О. П.** Корекційна робота з сім'єю наркозалежної людини..... 177
27. **Пігіда В. М.** Технології соціально-педагогічної діяльності з дітьми трудових мігрантів..... 186
28. **Пеша І. В.** Соціальний супровід як форма комплексної соціальної допомоги..... 193
29. **Сергеєва К. В.** Сутність програми профілактики агресивної поведінки підлітків у центрах соціально-психологічної реабілітації..... 200
30. **Соляник М. Г.** Аналіз досвіду роботи недержавних організацій з сім'ями, які опинилися у складних життєвих обставинах..... 205
31. **Степаненко В. І.** Сутність та зміст дезадаптації підлітків, обумовленої асоціальним впливом релігійних культів..... 210

ГЕНДЕРНИЙ ПІДХІД У СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ

32. **Байдюк Н. В.** Інтеграція гендерних знань як невід'ємна складова професійної підготовки майбутніх соціальних працівників та

- соціальних педагогів до гармонізації гендерних взаємовідносин у молодіжному середовищі..... 218
33. **Горішна Н. М.** Гендерні аспекти підготовки соціальних працівників: аналіз зарубіжного досвіду..... 225
34. **Маркова Н. В.** Гендерні особливості соціальної роботи з літніми жінками..... 230
35. **Сорочинська В. Є.** Теоретичні основи дослідження гендерної соціалізації студентства..... 238

ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ПІДГОТОВКИ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ

36. **Белоус А. Ю.** Про культурні особливості чинників допрофесійної підготовки іноземних студентів в Україні (на прикладі медичної освіти)..... 245
37. **Веретенко Т. Г, Шеремета М. М.** Проблема здоров'язберігання у вищому навчальному закладі при підготовці майбутніх соціальних педагогів / працівників..... 252
38. **Нейжпапа Л. С.** Деякі аспекти забезпечення професійного самовизначення майбутніх соціальних педагогів у системі навчально-виховної роботи університету..... 257
39. **Спіріна Т. П.** Професійна підготовка соціальних працівників у системі неперервної освіти..... 263
40. **Ткаченко Н. В.** Самоосвіта як обов'язкова складова професійної підготовки майбутніх соціальних працівників... 267
41. **Шовкопляс О. І.** Побудова програми з іноземної мови для студентів немовних спеціальностей як методична проблема (організаційні аспекти в контексті євроінтеграційних процесів)..... 272
- Відомості про авторів**..... 279

УДК 364 – 787.7 – 058.855

К. В. Ігнатенко

ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ ПЕДАГОГІЧНОЇ СТУДІЇ ДЛЯ ПРИЙОМНИХ БАТЬКІВ

Розвиток в Україні сімейних форм влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, обумовлює необхідність пошуку нових підходів до підготовки кандидатів у прийомні батьки, опікунів, вихователів дитячих будинків сімейного типу, усиновлювачів.

Приходячи на навчання, більшість прийомних батьків переоцінює свої можливості. Вони мають необґрунтовану впевненість, що самостійно впораються з вихованням дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування, тому не потребують спеціальної допомоги фахівців. Результатом такої зухвалості є як мінімум – невдачі в сімейному вихованні, що супроводжуються постійними сварками, як максимум – повернення дітей-сиріт до інтернатних установ або знущання над ними в прийомній сім'ї. Тому нагальною потребою є формування у прийомних батьків педагогічної компетентності у справі виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Курси з підготовки допомагають прийомним батькам педагогічно грамотно коригувати поведінку прийомних дітей, компенсувати вади фізичного та психологічного розвитку, наслідки травм минулого прийомних дітей. Але курси носять одноразовий характер й не вирішують усіх питань, що постають пред батьками в процесі виховання прийомних дітей: вони постійно відчувають потребу в систематичній допомозі й навчанні. Тому в ході дослідної діяльності нами було створено Педагогічну студію для прийомних батьків, яка націлена на систематичне формування компетентності прийомних батьків.

Аналіз досліджень з обраної теми показав, що проблема має досить глибоке коріння, її вивченням займалися багато вчених. О. Ушакова вивчала вимоги до професії прийомних батьків. Актуальності підготовки прийомних батьків до появи в сім'ї нової дитини визначали А. Рудов, Г. Красницька, Т. Хлебнікова, Ю. Шевчук, А. Юдіна, В. Чегет, психолого-педагогічні труднощі становлення прийомної сім'ї зазначаються в працях Л. Оліференко, В. Ослон, Н. Хрустальнової, А. Холмогорової, В. Калініченко, Н. Заверико тощо. О. Мастюкова та А. Московкіна розглядають прийомну сім'ю як сім'ю для нестандартної дитини, а також необхідність спеціального навчання прийомних батьків на професійному рівні. Дослідження О. Безпалько присвячені соціально-педагогічній роботі центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді з даною категорією сімей.

Мета статті – розкрити сутність, зміст й принципи організації діяльності Педагогічної студії для прийомних батьків.

В основу концепції формування компетентності прийомних батьків доцільно покласти ідеї посилення ролі соціальних інститутів суспільства; пріоритету професійної прийомної сім'ї як перспективної форми виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування; спрямованості процесу формування педагогічної компетентності у батьків прийомної сім'ї в руслі безперервної освіти.

Процес формування педагогічної компетентності прийомних батьків складається з ряду взаємозв'язаних компонентів: мотиваційноціннісного, особистісного, когнітивно-операційного, комунікативного й компоненту креативної рефлексії. Різна міра сформованості компонентів визначає рівні педагогічної компетентності прийомних батьків: інтуїтивно-нормативний (низький), активний (середній) й креативний (високий). У числі закономірностей, що забезпечують процес формування компетентності прийомних батьків, можна виділити безперервність й особистісно-орієнтовану спрямованість освіти прийомних батьків; професійно компетентну організаційно-педагогічну діяльність соціальних працівників в професійної прийомної сім'ї

Реалізація вищезазначеного процесу передбачає дотримання наступних соціально-педагогічних умов:

а) наявність і функціонування єдиного соціально-освітнього комплексу, що відповідає за планування, організацію, координацію, регулювання й контроль вище позначеного процесу;

б) організація спеціальної підготовки соціальних працівників для роботи з прийомними батьками;

в) цілеспрямована актуалізація виділених компонентів педагогічної компетентності прийомних батьків;

г) впровадження в навчальний процес двох взаємозв'язаних технологічних етапів підготовки прийомних батьків: організаційного, представленого комплексною системою супроводу професійної прийомної сім'ї, й практичного, що складається з експериментальної Програми підготовки „Компетентне прийомне батьківство” (далі – Програма) й діяльності Педагогічної студії для прийомних батьків (далі – Студія), яка створена базі на Консультаційного центру Всеукраїнського фонду „Благополуччя дітей” при ДЗ „Луганський національний університет на імені Тараса Шевченка”;

д) моніторинг якості формування педагогічної компетентності у прийомних батьків.

Робота по формуванню у прийомних батьків педагогічної компетентності включає оволодіння визначеним колом знань з соціальної роботи, правознавства, психології, педагогіки; тренінг підготовки професійної прийомної сім'ї та дітей-сиріт до спільного проживання; формування у прийомних батьків здатності застосовувати на практиці комплекс професійних знань, умінь й навичок з виховання дітей-сиріт; тренінг складних ситуацій взаємодії з прийомним дитини; забезпечення готовності до взаємодії з фахівцями, організуючими комплексний супровід професійної прийомної сім'ї, і біологічними батьками прийомної дитини.

Впровадження соціально-педагогічних умов з формування компетентності прийомних батьків в рамках Педагогічної студії включає наступні етапи: 1) встановлення особистісного контакту соціального працівника з тими прийомними батьками, які проходять навчання; 2) дослідження суті проблеми й пошук шляхів її рішення; 3) переклад теоретичних знань з виховання дітей-сиріт в практичні уміння й навички в ході виконання спеціальних вправ; 4) обговорення проблем дітей-сиріт, що виникають при вихованні, в умовах прийомної сім'ї з іншими прийомними батьками й соціальними працівниками, що організують комплексний супровід даних сімей; 5) корекція отриманих прийомними батьками професійних умінь; 6) рефлексія прийомними батьками своєї діяльності в прийомній сім'ї.

Актуальність створення Студії обґрунтовується тим, що експериментальна Програма покликана підвищити теоретичний рівень знань прийомних батьків, але не може забезпечити в належній мірі практичні уміння та навички виховання дітей-сиріт в умовах прийомної сім'ї, а також їх професійно-значущі особистісні якості; під час діяльності Студії відбувається взаємодія фахівців різного профілю, що беруть участь у Програмі, та прийомних батьків, а також прийомних батьків один з одним. Крім того, значну роль тут грають проведення спільних свят, організація дозвілля і родинного відпочинку прийомних сімей один з одним. У науковому контексті створена структура стала своєрідною експериментальною моделлю, де успішно розв'язуються проблеми виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, за рахунок реалізації науково-обґрунтованих умов.

Мета Студії полягає в навчанні прийомних батьків знаходженню технологічних інструментів вирішення проблем виховання дітей-сиріт в умовах прийомної сім'ї, що зрештою підвищує їх компетентність, а також з метою сприяння сімейному влаштуванню дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Студія забезпечує перші етапи психологічного і соціального взаємосупроводу прийомних батьків,

створює умови трансляції первинної інформації про Програму та в цілому – про проблему сімейного виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Завданнями Студії є: поширення достовірної інформації про проблеми сімейного устрою дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування; створення умов для найбільш ефективного переходу дітей в нову сім'ю; формування компетентного прийомного батьківства.

Зміст тем призначених для студійної роботи прийомних батьків було об'єднано нами в п'ять модулів – педагогічних студій: 1) діагностика вихідного рівня сформованості у прийомних батьків мотиваційно-цілепокладаючого, когнітивного, операційного, аналітикореклексивного, особистісного, індивідуально-творчого критеріїв готовності; 2) тренінг підготовки прийомної сім'ї та дітей-сиріт до спільного мешкання; 3) технологія формування у прийомних батьків здатності застосовувати на практиці комплексу професійних знань, умінь та навичок по вихованню дітей-сиріт; 4) тренінг складних ситуацій взаємодії з прийомною дитиною; 5) технологія педагогічної взаємодії з фахівцями, організуючими комплексний супровід прийомної сім'ї та біологічними батьками прийомної дитини. Розроблені теми пересікаються з темами Програми, доповнюючи її зміст, але мають й окреме навчальне навантаження, що дає змогу застосування роботи Студії у ширшому діапазоні.

Організацію навчального процесу підготовки прийомних батьків до педагогічної діяльності в рамках прийомної сім'ї доцільно здійснювати за допомогою наступного інструментарію: виявлення й активізація особистого досвіду, проблематизацію даних положень, самовизначення по відношенню до наявних підходів, вивчення дефініцій, проведення дискусій, виконання практичних й дослідницьких робіт, студійні заняття, проектування й обговорення власних розробок, усвідомлення рефлексії ходу навчання, навчальні й ролеві ігри, задачний метод, тренінги й т.д.

Діяльність Студії спирається на загальноприйнятні психологопедагогічні принципи:

- принцип пріоритетності інтересів дітей, забезпечення державою їх захисту (Конвенція про права дитини, Конституція України, Сімейний кодекс України);
- принцип гуманістичної спрямованості поваги унікальності та своєрідності кожної дитини, відношення до неї як до майбутнього людського інтелектуального потенціалу держави;
- принцип взаємовпливу особистостей (дорослих та дітей), що зобов'язує створення гармонійних стосунків в сім'ї, яка приймає дитину-сироту;

- принцип відвертості, що забезпечує тісний контакт з сім'єю, доступність для прийомних батьків інформації про особливості адаптації, навчання й виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а також підвищення рівня психолого-педагогічних знань прийомних батьків;

- принцип системності в організації життєдіяльності дітей й новоутворених сімей, що забезпечує цілісність становлення особистості й комплексність виховання;

- принцип доцільності – поява даної Програми і Студії обумовлені системою соціальних цінностей та очікувань сьогоденного суспільства;

- принцип розвитку системи особистісних та родинних цінностей в процесі формування прийомної сім'ї;

- принцип детермінації (обумовленості) життєдіяльності дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, прогнозування їх подальшого життєвого сценарію залежно від впливу оточення і виховного простору.

На базі Педагогічної студії для прийомних батьків здійснюється соціально-психологічний супровід у формі батьківських семінарів, групових та індивідуальних консультацій з різними фахівцями (психологом, юристом, дитячим лікарем, соціальним працівником) по запиту членів прийомних сімей, а також в процесі соціального супроводу прийомної сім'ї, що здійснюється постійно, поки на вихованні перебувають діти-сироти або діти, позбавлені батьківського піклування. Соціально-психологічний супровід як форма соціально-психологічної допомоги найактивніше представлена на останніх етапах роботи та після завершення Програми.

Таким чином, більшість прийомних батьків не уявляє, з якими проблемами їм доведеться зіткнутися при вихованні дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Позитивне відношення усіх членів прийомної сім'ї до питань навчання і виховання дітей даної категорії допомагає разом обрати тактику і соціально-педагогічні технології навчання. Усвідомлене прийняття участі у Програмі навчання прийомних батьків до виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, допомагає учасникам, але все ж таки є й ті батьки, які вагаються або перебільшують свої можливості як вихователів, тому їх участь у діяльності Педагогічної студії для прийомних батьків дуже доречна й актуальна.

Подальші перспективи висвітлення даної проблеми полягають у створенні моделі підготовки батьків в рамках професійної прийомної сім'ї в умовах єдиного соціально-педагогічного простору.

Список використаної літератури

1. Методичний посібник по проведенню тренінг-курсу для соціальних працівників з питань підбору, підготовки та соціального супроводу прийомних батьків / Г. М. Бевз, А. Й. Капська, Н. М. Комарова та ін. – К. : УІСД, 2000. – 147 с. **2. Ослон В. Н.** Замещающая профессиональная семья как одна из моделей решения проблемы сиротства в России / В. Н. Ослон, А. Б. Холмогорова // Вопросы психологии – 2001 – №3 – С. 79–90. **3. Хрусталькова Н. А.** Система комплексного сопровождения профессионально-замещающей семьи / Н. А. Хрусталькова // Педагогика. – №2. – 2007. – С. 52–58. **4. Калиниченко В.** Дети без родителей... Социально-педагогическая работа с опекунами семьями / В. Калиниченко // Социальная педагогика. – №3. – 2006. – С. 99–103.

Игнатенко К. В. Особливості роботи Педагогічної студії для прийомних батьків

У статті розглянуто мету, зміст й організацію діяльності Педагогічної студії для прийомних батьків; проаналізовано зміст тем, призначених для студійної роботи прийомних батьків, інструментарій, за допомогою якого доцільно здійснювати навчальний процес підготовки батьків до виховної діяльності в рамках прийомної сім'ї; визначено психолого-педагогічні принципи діяльності Педагогічної студії для прийомних батьків.

Ключові слова: підготовка прийомних батьків, прийомна сім'я, Педагогічна студія для прийомних батьків, мета Студії, принципи діяльності Студії.

Игнатенко Е. В. Особенности работы Педагогической студии для приемных родителей

В статье рассмотрена цель, содержание и организация деятельности Педагогической студии для приемных родителей; проанализировано содержание тем, предназначенных для студийной работы приемных родителей, инструментарий, с помощью которого целесообразно осуществлять учебный процесс подготовки родителей к воспитательной деятельности в рамках приемной семьи; определены психолого-педагогические принципы деятельности Педагогической студии для приемных родителей.

Ключевые слова: подготовка приемных родителей, приемная семья, Педагогическая студия для приемных родителей, цель Студии, принципы деятельности Студии.

Ignatenko K. V. Features of Work of the Pedagogical Studio for Foster Parents

In the article were a purpose, maintenance and organization of activity of the Pedagogical studio, is considered for receiving parents; maintenance is analyses that, receiving parents, tool by which it is expedient to carry out the educational process of preparation of parents to educator activity within the framework of receiving family, intended for studio work; pedagogical principles of activity of the Pedagogical studio are certain for receiving parents.

Key words: training of foster parents, foster family, Pedagogical studio for foster parents, idea of Studio, principles of activity of Studio.

Стаття надійшла до редакції 05.02.2013 р.
Прийнято до друку 29.03.2013 р.
Рецензент – к. п. н., доц. Т. С. Гаміна